

Herttoniemen osasto 60 vuotta

Nuori herttoniemeläinen valtiotieteen maisteri Pekka Savolainen oli Punaisen Ristin Helsingin piirin ensimmäinen toiminnanjohtaja. Hänen innostamana ryhdyttiin perustamaan paikallisosastoja uusiin kaupunkilähiöihin, niin myös Herttoniemeen maaliskuun 13. päivänä vuonna 1953. Osaston ensimmäiseksi puheenjohtajaksi kutsuttiin tohtori Kaarlo Hartiala, joka oli senaikaisille herttoniemeläisille tuttu hahmo kiiiruhtamassa lääkärinlaukkuineen potilaittensa luo. Aluksi osastoon kuului myös muita lähiöitä, kuten Marjaniemi, Laajasalo, Roihuvuori, jotka myöhemmin irtautuivat omiksi osastoiksi. Perustajajäsenistä mainittakoon aluksi sihteerinä ja myöhemmin pitkään puheenjohtajana toiminut Hilikka Linna, edelleen Hannes Kilpi, Salme Eriksson, Nilla Outakoski, Vilma Saikku.

Punaisen Ristin toiminta alueella pääsi heti vilkkaaseen alkuun, perustettiin mm. toimintakerho ja naistoimikunta. Vuosina 1953- 54 järjestettiin Ahmatien kansakoululla monia tilaisuuksia, milloin veripalvelun merkeissä, milloin lastenjuhlia, osallistujamäärät olivat lähes 300.

Lastenjuhlalla aloitettiin myös vuonna 1955 perustetun Herttoniemen Nuorison Punaisen Ristin – NPR:n työ, jonka innokas vetäjä oli myöhemmin osaston puheenjohtajana kin toiminut Martti Piha.

Vuosina 1955-57 osaston toiminta oli aktiivista ja NPR:n jäsenmäärä oli suurimmillaan lähes 400; Pidettiin äitienpäivä- juhlia, nukkenäyttely, elokuva- iltoja, pesäpallo-otteluita, piirustuskilpailuja lapsille ja jopa taidenäyttelykin, johon alueella asuvat taiteilijat saivat mahdollisuuden tuoda teoksiaan. Menestys oli erinomainen ja kävijöiden määrä nousi toiselle tuhannelle. Martti Piha oli musiikkimiehiä ja hän sävelsi nuorten leirejä varten laulut Intiaanin sotahuuto ja Iltanuotiolla, jonka kertosäe on tuttu:

*"Tuli räiskyy nuotiossa,
savu hiljaa leijalee ja
nyt illan tummetessa
metsä meille
kuiskailee."*

Molemmat laulut
esitettiin ensimmäisen
kerran Nuorten
Punaisen Ristin
leirillä Mokk-järven
rannalla Espoossa.

NPR:llä oli myös kolme ensiapuryhmää ja se järjesti monen vuoden ajan EA-kursseja Herttoniemen yhteiskoulun viides- luokkalaisille terveyden-hoitaja Liisa Koskenon ohjauksessa. Lapsia ja nuoria olisi liittynyt järjestöön runsaasti, jopa niin paljon, että jossain vaiheessa määrättiin rajoitus; jäsenet saivat tuoda mukanaan vain yhden uuden kaverin. Nuorten aikuistuuessa ohjaajia oli vaikea löytää, mikä vaikutti toimintaan vähitellen heikentävästi.

Vuodesta 1954 lähtien yli 20 vuoden ajan oli osastolla sairaanhoitovälinelainaamo, joka toimi rouva Syrjän hoidossa Herttoniemen laboratoriossa Hiihtomäentiellä. Osasto järjesti myös kotisairaanhoitokursseja.

Jumppakerho

Eräänä tärkeänä toimintamuotona on mainittava vuonna 1955 perustettu Kultaisen iän piiri, jota pyöritettiin yhdessä seurakunnan kanssa noin 25 vuoden ajan. Kultaisen iän piiri muodostui todelliseksi virkistykseen lähteeksi vanhuksille: järjestettiin yhteisiä retkiä, juhlatilaisuuksia, askartelua.

Tämän kerhon kylkiäisenä syntyi osallistujien toivomuksesta vuonna 1967 erillinen jumppakerho, joka toimi yli 35 vuoden ajan Irja Ahvenlahden, osaston entisen puheenjohtajan, edelleen toiminnassa mukana olevan osaston kunniajäsenen, vetämänä. Vuonna 1963 osasto perusti venekerhon, mutta laituripaikkaongelmat kaupungin kanssa tekivät tälle toiminnalle esteitä. Ensimmäinen ystäväkurssi järjestettiin 1970-luvun alussa

yhteistyössä seurakunnan kanssa. Näin saatiin ensimmäiset omalla alueella toimivat ystävät, ja osaston toiminta alkoi painottua ystävä- ja vanhustyöhön. Varoja hankittiin myyjäisillä ja arpajaisilla, joihin saatiin auliisti lahjoituksia paikallisilta yrityksiltä ja teollisuuslaitoksilta. Vanhuksille tarkoitettuja kesä – ja talvileirejä avustettiin vuosina 1973- 82.

Hiljaiselon jälkeen uusi kukoistus

1980-luvulla osasto kärsi muutaman vuoden ajan vapaaehtoispuolasta, eikä sillä ollut hallitusta. Helsingin ja Uudenmaan piirin toiminnanjohtaja Kari Kuuskoski mainitsi asiasta usein HUPin nuorisotyöntekijöiden kanssa yhteistyötä tehneelle herttoniemeläiselle Kirsi Haapalaaksolle. Kirsi oli toiminut sairaanhoitajana Kansainvälisen Punaisen Ristin komennuksilla kenttäsairaaloissa ja piti kansainvälisyyskasvatusluentoja

Kirsi ja Mirja

kestänyt Kirsin johtajuus. Vuodesta 2012 lähtien puheenjohtajana on ollut yhdenvertaisuustoiminnan aktiivi Kalle Valkama, jonka nuori ote vie osastoa kohti huimaavaa tulevaisuutta! Varsinaisena toiminnan vetäjänä, vapaaehtoisten innostajana ja tukena on 80-luvulta alkaen toiminut Mirja Saarinen.

koululaisille.

Toiminnanjohtaja lupasi apua osaston toiminnan käynnistämiseen, ja näin tapahtuikin. Piiritoimisto kutsui osaston koolle ja muutama "huppilainen" tuli Kirsin tueksi kokoukseen, johon saapui riittävästi innokkaita jäseniä perustamaan osastolle hallituksen.

Vuonna 1987 alkoi osaston uusi aika. Puheenjohtajana aloitti Kirsi Haapalaakso ja hänen lähdettyä jälleen ulkomaille, 80-luvun lopun ja 90-luvun alkuvuodet osaston puheenjohtajana oli Juhani Veijonen, jota seurasi noin 20 vuotta

Aktiivista ja lämminhenkistä toimintaa

Ystävätoiminta

Herttoniemen osastossa toimii nykyään noin 70 ystävä- ja tukihenkilötoiminnan vapaaehtoista, joista yli 30 toimii nimetyn vanhuksen ystävänä, tukihenkilönä kahdeksan ja muissa ryhmätoiminnoissa 25 vapaaehtoista.

Henkilökohtaisen ystävän luona käynneillä keskustellaan, luetaan lehtiä tai kirjoja ja sään ja kunnon salliessa ulkoillaan. Lisäksi tarpeen tulleen ollaan saattajina lääkärikäynneillä ja avustajina asioiden hoitamisessa kaupungilla.

Suurin tarve on kotona olevien vanhusten ystävistä.

Osasto on järjestänyt vuodesta 1988 lähtien vuosittain vapaaehtoistoiminnan peruskurssin. Lisäksi on pidetty vanhustyötä tukevia jatko-kursseja muun muassa henkisen tuen kursseja.

Vanhassa Korttelituvassa kahvitellaan

Korttelitupa ja Työaskel

Vuonna 1998 aloitettu Korttelitupa Siilitiellä on osaston toiminnan keskus. Vapaaehtoistoimintaa on helpottanut osaston osallistuminen vuodesta 1999 lähtien SPR:n Työaskel-projektiin. Korttelituvassa toimii kaksi yhdistelmätuella palkattua työntekijää, jotka yhdessä vapaaehtoisten kanssa pyörittävät toimintaa. Lisäksi tuvalla häärää aika ajoin työharjoittelussa olevia nuoria.

Yli kymmenen vuoden ajan pidettiin ovet avoinna vanhuksille tiistaisin ja torstaisin, kunnes Hertta-klubi perustettiin ja tiistain toiminta siirtyi Näätätielle. Torstaisin "avoimissa" on vaihtelevaa ohjelmaa, tietokilpailuja, kahvitus. Korttelitupatyöntekijät käyvät myös vanhusten kanssa kaupassa ja ovat tukena ja seurana kävelyretkillä. Lisäksi he vierailevat yhdessä vapaaehtoisten kanssa Kettutien palvelutalossa.

Pitkään työttömänä olleet ovat saaneet vuoden mittaisen työsuhteen osastossa ja työrupeaman kautta paremman mahdollisuuden palata työelämään tai päästä opiskelemaan. Näin onnellisesti on tapahtunutkin, sillä noin 60% osastoon palkatuista työntekijöistä, on saanut joko uuden työn tai opiskelupaikan työsuhteen loputtua.

Leppoisa lauantai –vanhusten virkistystilaisuus

Virkistystilaisuudet aloitettiin, kun ystäväpyyntöjä oli enemmän kuin osasto pystyi järjestämään henkilökohtaisia ystäviä. Osanottajia "Lepposissa" oli aluksi 15, nyt 14 vuotta myöhemmin, juhlien osallistujamäärä on yleensä kerralla noin 40. Ohjelmaa on vaihtelevaa: musiikki- ja tanssiesityksiä, yhteislaulua, keskustelua, ja aina on tarjolla kahvia ja leivonnaisia. Vanhukset ovat tulleet toisilleen tutuiksi ja seurapito jatkuu tilaisuuden jälkeen kotimatalla.

Nykyään kokoonnumme Herttoniemen säätiön tiloissa Näätätiellä.

Ystävien juhla – Heljä ja Senja

Juhlissa on yhteislaulua ja arpajaiset

Leppoiset joulujuhlat Näätätiellä

Laulutunnit ja virkistystilaisuudet Herttoniemen sairaalassa vuodesta 1987

Tilaisuuksia järjestettiin alkuvuosina kaksi kertaa vuodessa koko sairaalan potilaille. Viimeiset kolme vuotta on pidetty kuukausittain lauluhetkiä osastolla.

Virkistystilaisuuksia vanhustentaloissa

Kettutien palvelutalon toiminta on jo vakiintunutta ja siellä sekä vapaaehtoiset että korttelitupatyöntekijät vierailevat kaksi kertaa viikossa: maanantaisin vetäen tietokilpailua tai järjestäen musiikkitilaisuuden ja perjantaisin vieden vanhuksia ulkoilemaan tai ohjaten tuolijumppaa.

400-vuotissäätiön vanhusten vuokralatossa Kulosaarassa osasto on järjestänyt vuosittain neljä virkistystilaisuutta jo 12 vuoden ajan.

Palvelutalo Meriportissa Herttoniemenrannassa ystävät vetävät keskustelu- ja laulutuokioita. Syyskuusta 2012 alkaen on siellä pidetty kerran kuussa Äijä-klubi yhteistyössä Vanhusten palvelutalo-yhdistyksen kanssa.

Osastomme on tehnyt aktiivista yhteistyötä myös Laajasalossa sijaitsevan Palvelutalo Rudolfin kanssa. Siellä olemme avustaneet henkilökuntaa monissa palvelutalon tapahtumissa kuten itsenäisyys- ja joulujuhlissa, pihatapahtumissa ja palvelutalon järjestämällä retkillä, näyttelyissä ja teatterikäynneillä. Osastomme vapaaehtoisilla on siellä kullakin oma ystävä, jota tavataan viikoittain.

Tanssiesitys Näätätiellä

Vanhusten palvelutalossa Tammisalossa on vuodesta 2011 lähtien järjestetty tiistaisin lukupiiri ja laulutuokioita.

Herttoniemen asukastilassa Eränkävijäntorilla aloitti elokuussa 2012 kerran viikossa kokoontuva lukupiiri. Siellä vetäjät lukevat ääneen jotain kirjaa ja sen jälkeen läsnäolijat keskustelevat kuullusta.

Ensiapukurssi asukastila Hertsikan Pumpussa

Hertta – Klubi

Toukokuussa 2012 aloitettiin hyvinvointia edistävä Hertta-klubi, jonka kohderyhmänä ovat vanhuksset ja mielenterveyskuntoutujat. Klubiohjelmassa on keittoruokailu, kahvit ja terveysaiheista ohjelmaa sekä vaihtelevaa virkistystoimintaa.

Asiakkaat ovat löytäneet hyvin paikalle, keittoa on tarjoiltu vajaan vuoden aikana noin 1300 annosta. Klubin toimintaan on käynyt tutustumassa sosiaaliviraston ja SPR Helsingin ja Uudenmaan piirin työntekijöitä. Hertta-klubin toimintaa ovat tukeneet katastrofirahaston kotimaanapu sekä Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiö rs.

Terveyttä edistäviä tietoisuuksia ovat pitäneet mm. Sydänliitto ry, Martat, Herttoniemen apteekki, Huonokuuloiset ry, Menukat Oy, Metsäpolku Oy, Alzheimer-yhdistys ja Esperri.

Vapaaehtoisvälitys

Kaakkoisen alueen ystävävälitys toimii Korttelituvassa keskiviikkoisin.

Vanhustyöhön olemme saaneet tukea SPR:ltä, Helsingin kaupungin sosiaalitoimelta ja Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiöltä, Eholta, HOKilta, Marimekolta ja Ixonokselta.

Arpajaiset Hakaniemen torilla

Yhteistyö Nuorisosäätiön kanssa

Vuodesta 1995 lähtien on osastomme vapaaehtoisia toiminut nuorten tukihenkilöinä asukasneuvojen ohjauksessa Nuorisosäätiön asumistukiprojektissa. Tukihenkilöt pitävät seuraa ja kuuntelevat sekä kannustavat nuoria hakemaan opiskelu- tai työpaikkaa, löytämään harrastuksista toimintaa ja kavereita.

Kouluyhteistyö

Osasto on usean vuoden ajan taksvärkkipäivänä esitellyt toimintaansa Herttoniemen yhteiskoulussa. Viime vuosina opiskelijat ovat tehneet taksvärkkipäivänä joulukortteja ja -pipareita vanhus- ja sosiaalityön hyväksi.

Vuonna 2011 järjestimme yhteistyössä koulun kanssa lukiolaisille vapaaehtoistyön kurssin, jonka tuntimäärä oli 34x45min. Opiskelijoille kerrottiin Punaisesta Rististä, he pitivät oppimispäiväkirjaa ja osallistuivat vapaaehtoistyöhön.

HERYKIn kurssilaiset kerääjinä

Osasto käynnistelee myös yhteistyötä Kulosaaren Yhteiskoulun kanssa. Ensimmäinen yhteinen tempaus järjestettiin syyskuussa 2012 Nälkpäiväkeräyksen yhteydessä kun n. 20 koululaista tuli kerääjäksi Herttoniemeen. Lisäksi on pidetty infotilaisuuksia alueen muissa kouluissa.

Kulosaaresta tuli kerääjiä

LäksyHelppi –kerho

Vuonna 2011 aloitettiin läksykerhon pitäminen Herttoniemenrannan ala-asteella. LäksyHelppi tarjoaa apua kotitehtävien kanssa pähkäileville peruskoululaisille. Läksyjen lomassa vietetään aikaa yhdessä, pelataan pelejä ja jutellaan. Vapaaehtoiset ohjaavat läksyjen tekoa ja yhdessäoloa, kuuntelevat ja keskustelevat, kannustavat ja innostavat.

Tehtävään on SPR:n kurssi. Ohjaajalta ei edellytetä opettajan taitoja eikä tiettyä ikää. Riittää, että haluaa auttaa ja motivoida lapsia ja nuoria käymään koulua - myös oppivelvollisuuden jälkeen.

LäksyHelpin vakituiset ohjaajat Eila, Inkeri, Ilta-Maija ja Tuovi

Maahanmuuttajatoiminta

Herttoniemenrannan asukastalo Ankkurissa kokoontui 2000- luvun alkupuolella venäjänkielisten maahanmuuttajien kerho, jonka parhaimmillaan keräsi koolle yli 60 osanottajaa. Kansainvälisessä Taideakatemia Mayassa on kerran järjestetty silkkipainantakurssi. Halukkaita vapaaehtoisia toimintaan on tälläkin hetkellä, mutta oman vetäjän ja sopivan tilan puuttuessa ohjaajaamme heidät joko Itä-Helsingin tai keskustan osastojen aktiiviseen toimintaan.

Yhdenvertaisuustoiminta

Vuonna 2004 osasto aloitti Helsingin ja Uudenmaan piirin osastojen yhteisen nuorten kansainvälisen kontaktileirin, Herzi Camp'in, organisoinnin. Toiminnassa on ollut mukana ohjaajia ja leiriläisiä eri puolelta Suomea. Aktiivisinta yhteistyö on ollut Tampereen, Härmälän ja Porin osastojen kanssa. Ensimmäinen HzC oli elokuussa 2005 Vuorilahden kurssikeskuksessa ja johtajana toimi kontaktitoiminnan konkari, osaston toiminnassa 80-luvulta lähtien mukana ollut Antti Moiski Moilanen. Leirille osallistui nelisenkymmentä 15-29 -vuotiasta nuorta, joista noin puolet vammaisia. Kontaktitoiminnan perinteiden mukaisesti myös ohjaajista puolet on vammaisia nuoria. Vuosien varrella termi kontaktitoiminta muuntui muotoon yhdenvertaisuustoiminta, joka jatkuu edelleen.

Herzi Camp'05 Espi, Milla, Kalle, Tuomo ja Sophia Kivinokan laiturilla

Maanjäristys- miten Punainen Risti toimii HzC'07

Herzi Camp ei tunne rajoituksia. Se omaa pitkät perinteet siitä, kuinka joukko eri maista tulevia, eri tavoin vammaisia ja vammattomia, nuoria kokoontuu yhteen luomaan jotain ikimuistoista. Ystävyys ei rajoitu pelkkään leiriviikkoon, vaan yhteyttä pidetään yllä kaikkialle maailmaan muun muassa Facebookissa. Leireillä on ollut osallistujia mm. Egyptistä, Italiasta, Islannista, Liettuasta, Keniasta, Kiinasta, Kosovosta, Kyprokselta, Nepalista, Tsekistä.

Vammat vaihtoon

HzC'09 Aamulla sirkuspaja – illalla sirkus

Yhdenvertaisuusleirin monipuolinen ohjelma rakennetaan osaavien vapaaehtoisten voimin siten, että jokainen voi osallistua puhuu sitten italiaa tai suomea, liikkuu pyörätuolilla tai pomppien, kokee itse olevansa erilainen tai aivan tavallinen.

Leirit ovat täynnä seikkailua, rentoilua, yhdessä tekemistä, naurua ja uusia kokemuksia. Leireillä ei ole palkattuja työntekijöitä, vaan lähtökohta on, että jokainen voi auttaa toista ja tulla itse autetuksi.

HzC'11
Sankari-
ohjaajat

Henkka,
Sophia,
Espí,
Milla,
Kalle,
Monica,
Inka ja
Matti

Askartelua, arpajaisia, toiminnan esittelyä, kampanjoita

Kahvilanpitäjät Hirvenpään majalla

Osaston askartelutoiminta on erittäin aktiivista; kerhossa tehdään huopatöitä, askarrellaan kortteja, painetaan liinoja. Tuotteita tehdään arpajaispalkinnoiksi ja myydään eri tapahtumissa, kuten kyläjuhlissa ja asukastilan basaareissa sekä

omissa tilaisuuksissa. Myynnin ja arpajaisten ohessa kerrotaan osaston toiminnasta ja innostetaan ihmisiä liittymään jäseniksi. Tuotto käytetään Herttoniemen alueen vanhustyöhön. Tapahtumissa on ollut myös Punaisen Ristin tuotemyyntiä.

Arpajaiset kyläjuhlissa Eränkävijäntorilla

Ilmapalloja
Eränkävijäntorilla
Irja ja Mirja

Herttoniemenrannassa osaston esittelyä

Tarva toi saappaat
kenkäkeräykseen

Yli kymmenen vuoden ajan osaston joulukuusi alkoi siitä, kun vapaaehtoiset pakkasivat paketteja elintarvikkeita ja leluja sosiaalitoimen osoittamille vähävaraisille perheille. Viime vuodet osaston varoista on annettu muutama avustuspaketti suoraan tarvitseville ja lahjoitettu sukkaa ja lapsia sosiaaliviraston kautta. Lisäksi osasto kanavoivat Hyvä Joulumieli -kampanjan lahjakortteja

Nälkääpäiväkeräyksiä osastomme on järjestänyt vuodesta 1987 lähtien. Erätorilla osataan jo odottaa kerääjiä ja nälkääpäiväleipää. Alkuvuosina kerääjiä oli alle 10 ja vuonna 2012 noin 60. Keräyspisteitä on Herttoniemessä kaksi, Herttoniemenrannassa kolme ja Kulosaareissa yksi. Myös muita keräyksiä on järjestetty, kuten kenkä- ja vaatekeräys. Suurten katastrofien vuoksi on järjestetty mm. Kosovo, Tsunami, Iran, Pakistan, Intia, Afrikka. Osaston vanhustyölle on järjestetty oma keräys.

Osaston puheenjohtaja Kalle ja varapuheenjohtaja Moiski vakituisella keräyspaikallaan Nälkäpäivänä

Vapaaehtoiset yhdessä

Vietämme yhdessä ystävänpäivää, kevät- ja joulujuhlia. Lisäksi käymme porukalla taidenäyttelyissä, konserteissa, teatterissa. Työnohjausta ja vertaistukea saamme keskusteluissa askartelukerhossa ja lauantaitilaisuuksien yhteydessä.

Osaston toimintaan ja eri tapahtumiin on osallistuttu innokkaasti. Tunnelma kaikissa tilaisuuksissa on aina iloista ja lämminhenkistä.

Tervetuloa mukaan!

SPR Herttoniemen osasto
puh: 0400774120

Siilitie 7

herttoniemi@punainenristi.fi

www.herttoniemi.punainenristi.fi